

Tribuna Socialistă

ABONAMENTUL: Pe an 40 cor. Pe luna, an 20 cor. Pe un sfert de an 10 cor. Pe o lună 350 cor. Abonamentul la mai multe exemplare pe an 32 cor. PENTRU STRENĂTATE: Pe an 50 cor. (10 Dolari).

Organul Partidului Socialist din Ardeal, Banat și Ținuturile Ungurene.

Apare de două ori pe săptămână: Joi și Dumineca.

Orice scrisori și bani sunt să se trimită pe adresa: TRIBUNA SOCIALISTĂ Sibiu, Strada Rosenanger Nr. 14. — Tot aici se primește și reclame cu prețuri moderate. — Manuscrisele nu se înapoiază.

Către tovarăși!

Suntem în pragul alegerilor. Noul guvern a hotărât că peste o lună alegerile să se întâlnească în toată țara, suspendându-se în parte starea de asediu și ameliorându-se foarte puțin și cenzura. Față de situația aceasta partidul socialist trebuie să-și fixeze atitudinea.

Constatăm că prin jumătățile acestea de măsură, libertatea alegerilor nu va fi la nici un caz asigurată și protestăm împotriva faptului că nu s-a lăsat seamă de revendicările justă ale democrației și nu s-a ridicat cu desăvârșire starea excepțională de azi.

Luând în seamă însă interesul mare al muncitorimei de a lăua parte la luptele electorale, precum și hotărârea conferinței din Sibiu, aducem la cunoștință tuturor tovarășilor că partidul socialist va încerca să participe la aceste alegeri, începând sănătos și întârziere acțiunea sa.

Dacă în cursul propagandei noastre vom întâmpina însă greutăți de neînvins, dacă autoritățile civile și militare vor ne-socoti dreptul clasei muncitoare de a-și manifesta voîntă și puterea, dacă de fapt nu vom putea desfășura acțiunea noastră elec-

Comitetul executiv

Partidul socialist și alegerile.

Atât țara, cât și partidul socialist se află acum în fața unei situații extraordinar de grea. Recunoaștem cu toții că țara nu mai poate fi lăsată a cărmui o seamă de oameni prin decrete-legi, fără controlul public, că drepturile nu se mai pot îngădui a fi batjocorate și căciate în picioare fără nici o răspundere din partea stăpânitorilor, că tezaurul țării, săngele cetățenilor, toate acestea nu pot fi prădate după bunul plac.

Trebuie să trecem că mai curând în legalitate! Despre aceasta suntem convingi cu toții. Însă o revenire la starea normală nici nu se poate închipu fără alegeri, fără parlament. Trebuie, deci, să se facă alegeri căt mai curând!

Dar iarăși e adevarat că felul cum s'a făcut înscierea alegătorilor în liste electorale și confiscarea dreptului de intruire și de cuvântare, ce domnește și azi pe teritoriul nostru, constituie batjocură oricărui progres democratic și dejucarea dreptelor revendicări politice ale muncitorimei și în general ale oamenilor săraci. Din cauza aceasta și sigur că la alegerile ce vor urmă, muncitorimea nu va putea lăua parte cu adevarata sa greutate, iar rezultatul alegerilor nu va putea reoglini adevarata voîntă a țării.

De aceea ceream mereu închiderea stărilor excepționale și pretindem liberă depline de agitație și propagandă.

Acum se anunță că guvernul va îndulci în parte starea de asediu și va da o fărimeitură de libertate și presei, fixând totodată și data alegerilor pe zilele prime ale lunii Noemvrie.

Față de situația aceasta nouă, partidul socialist trebuie să ia o atitudine hotărâtă. Nu se poate mulțumi cu neînsemnatatea libertății ce noul guvern le aduce, însă nici nu pută refuza să folosească de ele.

Trebuie să hotărască, deci, că va încerca cel puțin a lăua lupta și numai atunci se va retrage, când va fi silită aceasta.

In felul acesta partidul socialist va încerca să lăua parte la alegeri și folosindu-se de voturile ce le are, va căuta să trimite în Constituantă reprezentanții săi. Nu se poate lăsa că stăpânitorii și capitaliștii să-și facă și mai departe mendirele fără nici un control, nu se poate lăsa că o mână de trători să calce în picioare și în viitor toate libertățile publice, să scumpească traiul și să încerce toate poverile statului pe spinarea celor săraci, fără ca muncitorimea să aibă cel puțin putința de-a protesta, de a-și ridica cuvântul împotriva nelegiui.

Deci trebuie să începem acțiunea. Nu mai avem timp de pierdut! Comitetul executiv constituie în fcul acesta semnalul de luptă. Să ne

torală, vom face același lucru ce-l vor face și tovarășii noștri din celelalte provincii ale țării: în ajunul alegerilor ne vom retrage.

Înțelesul acesta îndrumă acum pe toți muncitorii dela sate și orașe, ca fără întârziere să se pregătească pentru momentul când vor fi chemați în fața urnei.

Pretuindeni, unde nu s-au alcătuit încă, să se alcătuiască comisiile electorale cerecuale și comunale, care vor conduce acțiunea partidului nostru în alegeri.

Toată să se înceapă pretuindeni și propaganda. Acolo unde e cu puțință, să se concheme întruniri publice, iar acolo unde aceasta nu s-ar putea face, fiecare tovarăș, fiecare socialist să fie totodată și un apostol al ideilor noastre, propagând în cercul cunoștinților săi programul partidului socialist și arătând însemnatatea participării partidului socialist la alegeri.

Secțiunile noastre și tovarășii de pretuindeni să ia cunoștință despre hotărârea aceasta și să lucreze întocmai.

Comitetul executiv

facem cu toții datoria! Aceasta cu atât mai mult, căci precum lupta electorală a partidelor socialiste din toată lumea nu e numai luptă politică pentru căști-garea de voturi și mandate, ci constituie totodată și un potrivit prejde de agitație și luminare a masselor muncitoare, tot asemenea și partidul nostru întră în luptă aceasta înarmat și cu principiul neșurbit al lumii sociale, ale cărei mijloace principale de înfrângere s-au dovedit de mult a fi clădirea și cimentarea organizațiilor, întârirea presei partidului, răspândirea literaturii sociale și deșteptarea multimei nepăsătoare.

Marea luptă ce s'a încins acum peste întreg rotogolul pământului, între muncă și capital, între săracie și bogăție, între robie și libertate, a ajuns și în țara noastră la un nou punct culminant. Noi credem și suntem siguri că înălțatoarea luptă de desirobie a muncitorimei va însuflare și va îndemna la muncă fără preget și pe proletarii din teritoriile noastre, întocmai ca și pe frații noștri din toată lumea. Să dacă va fi astăzi, dacă tovarășii nu se vor retrage din fața greutăților, dacă și vor face și acum datoria, precum au și înțintă să facă și un piet de toată prigoana autorităților și loviturile stăpânitorilor, atunci munca aceasta va fi rodnică și ne va duce mai aproape de ținta noastră măreată: de desirobia clasei muncitoare.

Adunarea poporala din Ida-Mare.

Tovărășii din Ida-Mare au înținut Dumineca, la 27 Sept. o adunare poporala în comuna lor, la ordinea zilei fiind explicarea programului electoral al partidului socialist.

Cu toate piedicile ce a cauzat să le pună d-l A. Gherghel și pretinii d sale, cu toate că încă din biserică, la sfârșitul liturgiei a început a spune oamenilor să se ferească de socialisti, căs necredincios și rătăciți, cu toate astea oamenii n'au dat crezare palavrelor lui și au înținut a lăua parte în șa măsură la adunare, încă localul secției a treia să se schimbe.

La adunare era de față și pretorul plasei Teaca, secretarul comunal din Ida Mare și comandanțul plutonului de jandarmi din Teaca.

Intrându-se în discuție tov. Toma Botirlă explică ascultătorilor pentru care partidul socialist trebuie să fie parte la alegerile pentru Constituantă, spune căci nu există în lume cauză numai un singur partid să facă alegeri, opoziția (partidele contrare) au fost în totalitate de mare folos, căci numai din cinci alegeri și partide poate să se naște idei sănătoase și legi folosite.

Comandanțul plutonului de jandarmi luând apoi cuvântul încearcă să combată programul fără a reuși însă. Tov. Botirlă i-a răspuns cum se cade și astfel adunarea a luat sfârșit.

„Deslegarea“ crizei.

Deoarece cenzura nu-n-a îngăduit a ne spune părtarea în numărul trecut despre venirea la putere a noului guvern de generali, publicăm aici un articol al ziarului „Sosialismul“ din București, care se ocupă cu același lucru.

Criza politică pentru urmarea la putere, a tăut mai bine de două săptămâni. D-nul Brătianu a plecat, nu se știe de ce. Unele din declarațiile sale cele făcute străinătății, spun că din motive de politică internă: D să nu vrea să prezideze alegerile. Altele cele făcute în țară, spun că din motive externe: spre a nu semna tratatul militar pe care-l impune conferința din Paris.

Conform tradiției care arată că președinte pune pe asemenea declarări, nimănii nu cred în motivele invocate de d-l Brătianu. De bună seamă, că primul care se îndepărtează este el, și însuși acesta, care le-a făcut.

Lupta pentru moștenire a fost aprigă. Toate partidele burghese, toate inviolabile, toate potede, toate ambicioase s-au ciocnit la picioarele tronului. Liberali, tătășani, averecani, ardeleni, bucovineni, basarabeni, maghiari, funcționari și generali s-au năpustit asupra moștenirii, asupra pradei.

Singurul noi, tari pe creuz nostru și pe putere noastră organizată, am stat deosebit. Năzuntele noastre, cu mult mai mari decât a cărui s-aferentă, au treacut într-un clipă de cumpăna mai grea: căci se ștăpânește catorva să facă avere? Mai ales că averile acestea mari, adunate într-un timp foarte scurt — și care dintre noi nu cunoaște cel puțin câteva zeci de cazuri? — nu se pot face *nici decum pecale cinstă*. Cum, de altfel, niciodată, nici o avere mare nu se poate fi obținută.

Cei îmbogațiti prin război sunt speculații și cei ce direct au furat banul public, folosindu-se de faptul că erau ori că sunt administratori ai tutorelor — și pedeapsa trebuie să lovească fără deosebire cu aceeași neîndupăcată asprime, și pe speculant și pe hoțul de bani publici.

Întrebarea, mai are o înțelegere.

Statul e înnechat în datorii cărora nu mai poate ști cum le va face față. Vina pentru aceasta o au conducătorii. Li s'a spus mereu, și atunci când apucau pe drumul pe care umblă astăzi, și atâtă vreme că nu se va întări radical sistemul lor, nimeni nu le mai

Să se confiște averile de războiu!

Una din cauzele speculei, împotriva căreia toate puterile căute au putut fi unite la luptă încă nu sunt îndestulătoare, e tocmai existența acestor averi. E, de altfel, o legătură de cauză și efect în amândouă sensurile: specula — și furtul simplu — au dus la creaarea averilor de război, și averile de război adunate în gheră catorva au înțepinut și au dat drumul celei mai destrăbătări specule.

E de neîngăduit ca acei, care le-au făcut să le poată păstra și să rămână nepedepsiti. Nici o îmbogațire nu poate fi îngăduită în vremuri de jertă generală: cine se îmbogațește, exploatează ori fură pe cei cari suferă. Privilegiul de a nu ju-ri-ții în astfel de vremuri e o monstruositate; cum poate fi numit acela, care permite catorva să facă avere? Mai ales că averile acestea mari, adunate într-un timp foarte scurt — și care

dintre noi nu cunoaște cel puțin câteva zeci de cazuri? — nu se pot face *nici decum pecale cinstă*. Cum, de altfel, niciodată, nici o avere mare nu se poate fi obținută.

Cei îmbogațiti prin război sunt speculații și cei ce direct au furat banul public, folosindu-se de faptul că erau ori că sunt administratori ai tutorelor — și pedeapsa trebuie să lovească fără crutare în ceea ce le-au făcut: speculații și detinători, actuali sau trecuți, ai unei părți din puterea Statului, a cărui avere o au sau au avut să o administreze.

(N. R.)

P. P. Stănescu.

Situația politică.

Amânarea alegerilor

e deja fapt împlinit. Zilele acestea se va publica decretul regal, prin care se va fixa data alegerilor pe primele zile ale lui Noemvrie.

In ce privește starea de asediu ea nu va fi ridicată cu desăvârșire, ci se va schimba în aşa fel ca să nu stârnă judecătorii, care să intre într-o campanie electorală. Atât în privința acestei, cât și în privința cenzurei, care va fi schimbată din preventivă cum este astăzi, în represivă, Consiliul Dirigent, împreună cu comandanții militari va da zilele acestea o ordonanță.

Guvernul Văitoianu și Partidul socialist.

Cetim în „Socialismul“ că noul prim-ministrul român, d-l Văitoianu, chemând la sine pe tov. Gheorghe Cristescu, membru al comitetului executiv al partidului socialist, i-a declarat acestuia, că cunoaște spiritul nou al vremii și că e convins, că nimeni nu se poate opune.

Tinădă insă să comunică tovarășului Cristescu, că nădăduiește că misiunea să se mențină în cadrul strict al legalității. Aceasta a fost un prejde că și arăta tov. Cristescu, că nu noi, ci alii au fost aceia, care să se mențină în legalitate...

D-l general a făgăduit o deplină libertate pentru alegeri, ridicarea stării de asediu și înlocuirea cenzurii preventive cu una represivă. În specie vor fi urmărite atacurile îndreptate împotriva coroanei, a armatei și a actualei forme de guvernământ.

Tov. Cristescu nu și-a ascuns neîncrederea în noul guvern de generali, pe care — a spus-o verde — il consideră ca pe un guvern al intereselor librale. D-l Văitoianu să a mărginat să făgăduiască, că viitorul apropiat va veni și de la această versiune.

Vom vedea.

Cum a fost primit noul guvern.

Guvernul generalului Văitoianu este bine primit numai de către partidul liberal.

Ardelenii deși fac parte din cabinetul Văitoianu, „Renasterea Română“ lasă să se înțeleagă că nici ei nu sunt mulțumiți cu situația. „Renasterea Română“ e împotriva guvernului de generali, care în străinătate va face impresia că România într'adevăr este o țară inapoiată și reaționară.

Partidele de opozitie și alii.

Comitetul de conducere al partidului conservator-naționalist intrăndu-se sub semnătura d-lui Take Ionescu, a hotărât să nu participe la alegeri, oricare ar fi termenul fixat și măsările ce se vor lăua, deoarece nu recunoaște acest guvern.

Vă revoltăți contra nedreptății? Sprijiniți pe acei cari o biciuesc.

Ion Obidă.

Dictatorul din Valea-Jiului.

D-l comisar Valer Pop vrea să fie deputat. — Se amestecă în treburile organizațiilor muncitorii și turbură linisteala și ordinea publică. — Cum își căștigă d-l comisar „plenipotențiar“ aderenții.

Suntene nevoiți a ne ocupa din nou de persoana d-lui comisar Valer Pop, care a devenit în timpul din urmă dictatorul Valea-Jiului. Ni-să adus la cunoștință că de când l-am spălat puțin în gazetă, arătând lumii purtarea lui necinstită față de mișcarea muncitorească, și-a ieșit cu totul din ținut și a început o acțiune directă împotriva noastră și a tovarășilor de acolo.

Stă el însă că muncitorimea întreagă e de partea noastră și de aceea a încercat ca cu neadevăruri și cu apucături străvechi să provoace desbinare între muncitori, ca astfel să și ajungă apoi scopul, nimicind mișcarea muncitorească de acolo.

Că acesta-i este scopul, reiese din toată atitudinea lui.

D-l comisar „plenipotențiar“ are el un gând ce-i incalcătă inimă de cătreva luni de zile. Ar vrea dumneului, că, căt de mult ar vrea, să ajungă alesul poporului din Valea-Jiului, să ajunga deputat la București, spre a se scăpa de Petroșenii plini de mizerie și spre a-și putea plimbă automobilele căștigate cu atâta trud(l) pe soseaua Capitaliei... Stă însă că atât timp că muncitorii de acolo vor fi întrunii și solidariizați în organizațiile lor, din deputația lui n'are să fie nimic. De aceea s'au pus pe lucru cu tot dinădinsul, spre a-și duce la îndeplinire finta părătoasă de-a nimici organizațiile muncitorii, provocând astfel turburări, ca din aceste turburări să poată pescui apoi mandatul de deputat.

Acesta-i adevertauul motiv al perturării din urmă a d-lui comisar. Să vedem acum cum a început a-și duce la îndeplinire planul.

Bani pentru alimente.

Muncitorii din Valea Jiului au o afacere veche cu Societatea de acolo. Anume aceasta au fost și sunt îndatorate a dă muncitorilor alimente cu un preț destul de redus. Cum însă astăzi nu se găsește nici sănătate, nici unsoreală și nici alte alimente, societatele nu potrăi pune la dispoziția muncitorilor aceste alimente, ceea ce a avut de urmare că muncitorii au suferit foamea, iar societatele au căștigat niciofane, deoarece nu dădeau alimentele cu cari erau îndatorate. Deoarece prin aceasta s'a facut o nedreptate, Consiliul Dirigent a hotărât înainte cu căteva luni, că Societatele sunt datoare a plăti muncitorilor în bani alimentele acelea, cari ar fi trebuit să le dea astăzi, dar pe care nu le au dat. Hotărârea Consiliului Dirigent sună însă așa că banii aceșia nu vor fi împărtăși personal fiecarui muncitor, ci se vor dă într-o sumă, întregei muncitorii, cu scopul de a-și creă o mare cooperativă de consum, care să fie a lor proprie, scăpându-se astfel de comsumul societăților.

Uniunea muncitorilor mineri din Sibiu a primit proponerea aceasta, găsind că este în interesul muncitorilor.

In cursul timpului tovarășii nostri ieșind din Consiliul Dirigent, nu s'a mai interesat nimeni de treaba astăzi și nici acum nu se știe ce-i cu banii muncitorilor, cari din cauza aceasta au început a se neliniști.

D-l Valer Pop a găsit atunci prilejul potrivit a încurățește. A răspândit vestea peste toata Valea-Jiului că dacă banii aceșia nu au ajuns încă în mâinile muncitorilor, apoi vina o poartă numai toy. Buciumeanu, secretarul minerilor din Valea Jiului, precum și Uniunea minerilor din Sibiu, cari ar fi reținut împărtărea banilor. Scopul lui era de a asimăua astfel muncitorimea împotriva Uniunii, dar mai cu seamă împotriva lui Buciumeanu, despre care presupune că va candida la Petroșeni. Mai spunea d-l Valer Pop că dacă muncitorii s'ar fi dus din capul locului la el, apoi de mult și apoi fi căpătat de către banii lui. Aceasta e un nedevăr la tot cazul, căci nu d-l V. Pop este acela, care are puterea de a schimba o hotărâre Consiliului Dirigent, însă dumnealui crede că prin apucătura aceasta va putea deveni popular, căștigând astfel încrederea și... voturile muncitorilor.

Urmarea acestei declarații a fost însă că unii muncitorii s'au pus în grevă și prețindau să li se plătească banii. A trebuit să intervină apoi armata, spre a zădărni și turburări mai mari.

Iată, deci, cum un comisar al Consiliului, însărcinat de astfel numai cu distribuirea cărbunilor, provoacă turburări între muncitorii și agită împotriva unei hotărâri aduse de Consiliu. Dar să vedem ce a făcut mai departe.

Cum s'a făcut candidatura de deputat a d-lui comisar.

Are d-lui în Valea Jiului vre o 10—15 oameni, pe cari-i a fost scos din lucru mai demult și pe cari îl trimitea în toate părțile, spre a cumăra alimente pentru muncitori, plătindu-le diură destul de frumoase. Pe acești 10—15 oameni i-a chemat d-lui la sine și i-a însărcinat și căștigă vre o 50—60 de îscălituri, spre a putea candida. Oamenii său și și pus pe lucru. O săptămână întreagă au tot alergat să adune îscăliturile de lipsă. Au și adunat vre o 75. Atunci d-l comisar, fericit că și-a găsit 75 de aderenți, a dat poruncă îndată să se facă un placat roșu, (firește că roșu), prin care să se aducă la cunoștință Valea Jiului, că d-lui „a pășit“ de deputat. Dar acum vine parte interesantă. După ce placatele cu candidatura au fost lipite pe garduri, pe ferestre și toate părțile din Petroșeni, o parte din cei 75, cari au îscălit „candidatura“, încep să protesteze, că ei n'au șiut despre astăzi nimic, deoarece lor îl s'a spus că trebuie îsă îscălească numai o rugare către Consiliul Dirigent, pentru banii de alimente, și de aceea au îscălit, iar acum după ce au aflat cum iau tras oamenii d-lui comisar pe soarfă, își retrag îscălitura, cerându-și scuze dela tovarășii lor pentru cele întâmplătoare.

Astfel s'a făcut „candidatura“, dar mai urmează.

D-l comisar se amestecă unde n'are treabă.

Fiindcă nu se poate împăca cu gândul că muncitorii nu-l voiesc apoi încarcă orice, spre a-i reuși totuși să pună măna pe... mandat. Să hotărît acum să se amestice în treburile interne ale organizației muncitorilor, convocând Dumineca trecută el, în calitate de comisar o întrunire a membrilor, la care a luat singur cuvântul, năgăduind nimănui să mai vorbească, la care adunare a declarat că vechiul comitet nu mai are dreptul de-a conduce grupe, deoarece el n'are încredere în acest comitet și trebuie să se aleagă altul. În zadar au încercat tovarășii să ia cuvântul, voind să-i arate că n'are nici un drept să se amestice în treburile organizației, d-l comisar tipă mereu că „aici numai eu am dreptul să vorbesc!“ Eră căt pe aci să se nască cea mai grozavă încercare între muncitorii, cari fiind de față se revoltă împotriva samovolniciei acesteia și intră acel cădău oameni nămăti ai d-lui comisar, cari fiind turmentați, să poată de orice.

Dar cu toate că nimeni n'avea dreptul să vorbească, cei de față au început a protesta atât de sgomot, încât d-l comisar a găsit de potrivit a încheia adunarea fără a mai alege alt comitet, după cum plănuise, făgăduind însă că Dumineca viitoare va convoca altă adunare, la care se va urmări „discuția“.

Foarte bine, vom urmări și noi.

Il facem atent însă pe d-l comisar că samovolnicile lui nu vor rămași fără urmări. Muncitorimea din Valea-Jiului va găsi mijlocul de-ași asigură drepturile sale și de-a plăti după merit d-lui Valer Pop pentru toate faptele lui.

Doina nouă.

După Eminescu.

**Dela Nistru până la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-să
Că nu mai poate străbate
De astăzi scumpătate.**

**Din Hotin și până la mare
Nu-i tutun și nu-i mâncare,
Dela mare la Hotin
Zecă lei kilu de vin.**

**Din Tunari până-n Clemenția
Ne snoșește intendența,
Din Clemenția în Tunari
Numai dame și samsari.**

**Dela Turnu 'n Dorohoi
Se anunță mărfuri noi
Și cum vin cu drum de fier
Toate mărfurile pier.**

**Sboară sunte de vagoane
Parcăr fi aeroplane,
Sboară zahărul nemijesc
Și tutunul unguresc.**

**Vai de biet român, săracul.
I-a turuit Vintilă clacul
Nici n' merge, nici l' îndeamnă
Nici alegerile'n foamă.**

**Nici e fară jara lui.
Că-i prădă guzganului.**

**Ionel, Măria-Ta
Ia mai spăla putina
Mai lasă lăkiștilor
Grija bolgăvîștilor
Lasă Averescului
Tâțele budgetului
Și Marghilomanului
Ginele traianului.**

...lu
Din „Cuvântul Lăbor“.

Durerile oficiantilor postali.

In urma scumpetei grozave provenită din rezultatele războiului ucigător, funcționarii de postă îndură cea mai neagră mizerie. Muncitorii organizați au mai făcut greve și în cînd cu înțelut și-au mărit salariile și făcut ei mai în pas cu scumpetea. Dar oficiantii și în special cei de postă, cărora nu li s'a ridicat plătile aproape cu nimic dela izbucnirea războiului: au făcut petiții pe la Direcția postelor. Li s'au făcut multe promisiuni, că ba azi, ba mâne vor primi și ei o leașă mai bună ca oficiantii de alte categorii și ca personalul de sub direcția Timișoarei și Orășel-Mari, dar promisiunii au rămas.

E adeverat că nu se poate rezolvi chestia în prîpă, dar ar fi timpul ca să se facă pași de lipsă din partea mai marilor, în locurile competente, ca să se primească o plată din care să se poată susține în scumpetea și imprejurările de acum, când bucatele abia sunt în părțile acestea și prețul alimentelor tot cît. Chiar eu scriitorul acestor rânduri sunt la un oficiu de clasa a IV-a cu plată lunară 215 coroane, din care sumă trebuie să plătesc curierul, care face calea de 14 km, așa că din suma sumasimtă abia îl plătesc pe el, dar mie ce să-mi rămână? Deci pentru aceasta mulți își lasă postul, căci de se angajează ca simpli muncitori, fără de responsabilitatea ce o au la postă, căștigă înzecă.

Sperăm deci că mai mari noștri, dorindu-ne bine și ca să fim mulțumiți, nu ne va lăsa să mai așteptăm mult. Vor da circulație liberă poștei între noi, vor încasă sume mai mari, așa ca și nouă tuturor oficiantilor îndreptățiti să ne poată da ceeace merităm.

Aurelia C. Biso.

Presa burgheză luptă pentru acoperirea aderenților, presa socialistă pentru descoperirea lui.

Situăția din Ungaria.

La Budapesta domnește aceeași neorientare.

Guvernul Friedrich încă se sustine. Desi nu e recunoscut în mod oficial de Conferință, totuși Antanta a crezut de bine să intre în tratative cu acest guvern.

Reprezentantul României la Budapesta d-l Diamandi a declarat ziarului „Neue Tag“, că este greșită părerea, că România ar sprijini guvernul Friedrich. D-l Diamandi a declarat, că guvernul român ar dori să vadă la conducerea Ungariei un guvern bazat pe cele mai democratice principii. De altfel armata din Ghelari n'au dat nici o împotrincere lui Ardean, care, în numele celor câteva sute de tovarăși a declarat că sprijinească cu drag candidatura d-lui Osvădă, deoarece ei sunt socialisti de a-i d-lui Maniu. Trebuie să arătăm că afirmația aceasta a d-lui Ardean, care numai socialist nu poate fi, nu corespunde la nici un caz cu adevărul. Tovărășii din Ghelari n'au dat nici o împotrincere lui Ardean de-a vorbi în numele lor, cu atât mai puțin s'au putut angaja să sprijinească candidatura d-lui Osvădă, căci la Hunedoara va fi săgurănat și un candidat socialist. D-l Ardean ar face bine să nu mai mintăescă astădată.

Partidul socialdemocrat a convocat săptămâna trecută mai multe întruniri în Budapesta pretinzând abdicarea guvernului Friedrich și înlocuirea lui cu un guvern alcătuit din toate partidele, care să încheie pacea și să înceapă reclădirea Ungariei.

Nu e muncitor organizat acela, care nu abonează „Tribuna Socială“!

Politica în biserică.

Din multe părți ne vin stiri, că copiii și chiar învățătorii clericali își vorbesc politice în biserică. Acest lucru este opriș și pedepsit de lege. Dacă biserică este un loc sfânt apoi acesta nu se poate murdar cu politica unde se spală de obicei rufele murdare ale adversarilor politici.

Tovărășii de preotă inden den de a se face politică în biserică să adune martori cari prin subscrierea lor aderește că cutare popă sau învățător a finit vorbire politică în biserică, și să o trimeată secretarului partidului nostru, care va face darea în judecată a contravenientilor la procurorul de stat.

Tot așa și în școală. Învățătorul nu are dreptul să îndemne părinții prin copiii din școală să voteze cu cutare sau cutare cană. Cultul trebuie să fie scutit de frâmantările politice. Mai ales că codul penal (cartea legii) pedepsesc pe aci ce amestecă politica cu instrucția și cultul.

Secretariatul partidului.

Cum se sprijinește industria la noi.

Se vorbește și se scrie mult la noi de protecția industriei. Se spune că de aceea n'aveam articole industriale destul și de aceea sună așa de scumpe, peintre în o industrie dezvoltată, n'aveam meseriași buni și harnic. O fi ceva adevărat în cele spuse și scrise, și acestă adevărată a pătruns adânc în inimile oamenilor, cari stau în fruntea autorităților comunale și judecătore. Căci aceste autorități se pun cu toată inimă în serviciul industriei și o protejează așa de bine, că biata șiă și se scăpătă în mânile lor.

Iată un caz dintr-o sută:

In Orăștie sunt mai mulți meseriași pantofari, cari lucrează după putință lor și servesc publicul din oraș și juri cu încălzire.

Este unul printre ei care a avut nefericirea să se nască din părinți maghiari și să-l cheme I. Kovács. Pentru această vina poliția de stat a orașului Orăștie l-a somat să părăsească orașul în timp de 15 zile, căci de nu va pleca, va fi expulzat cu forță.

Bielul Kovács s'a dus la un avocat român, Dr. Munteanu, care pentru 220 coroane i-a făcut un apel în care cerea să nu fie expulzat, căci el este născut în Transilvania și prin urmare este cetățean român. S'a căsătorit în Orăștie și a luat de soție fica unui român și s'a cununat în biserică românească și copilașul la bozețat în religie ortodoxă.

Toate acestea nu le-a făcut pentru a se lingești pe lângă români, căci pe când s'a căsătorit el, ungurii erau stăpâni în Ardeal.

Recursul cu aceste argumentări i-a fost respins cu nota că în cîndul de față nu poate avea loc nici un recurs. Trebuie să plece, iar la întrebarea ce să facă cu familia, care este din oraș și este proprietară pe lângă că și româna, a primit răspunsul d-lui căpitân al poliției, ca să-și lasă familia aici, la care nu se căsătorit cu o româncă.

Si știi de ce trebuie să plece neapărat pantofarul Kovács? Pentru că în cîndul de față că-i chiamă Kovács mai are și o altă greșală: că este cel mai bun pantofar din Orăștie și face concurență celorlalte pantofari, cari nu și cunosc așa de bine meseria.

Aceasta am auzit-o de la niște domni, cari discutau la cafenea: „Am folosit la postă și l-am rugat să ne scape de Kovács că ne ia toți clienții, și pe lângă asta mai și spălătorii.“

Iată cum se sprijinește industria la noi. Se știm că orice concurență, ca apoi publicul să fie servit în mânile unor meseriași neprincipali, cari vor avea putință de a face specula cu articolele lor.

În cîndul de față este deputatul Consiliului Dirigent în chestia expulzărilor este așa de largă, că se pot face orice abuzuri în înțelesul ei. Dar pentru cîndul de față cred că în cîndul de față în cînd